

Aan:
mevrouw De Boer-Leijnsma

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 betreffende "laagvliegen uit den boze tijdens broedseizoen"	TELEFOONNUMMER	+31639778426
		E-MAILADRES	christiaan.van.zanten@provincie-utrecht.nl
DATUM	02-04-2024	DOMEIN/OPGAVE	SLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1745350103-44515	TEAM	SRO
CONTACTPERSOON	Christiaan van Zanten		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte leden van Provinciale Staten,

Naar aanleiding van de berichtgeving over de zorgen over de combinatie van de weidevogels in de Lopikerwaard met de mogelijke komst van windmolens en het voornemen van Defensie om laagvlieg oefeningen te gaan houden, hebt u ons vragen gesteld. Bij deze vindt u onze antwoorden.

Voorafgaand aan het antwoord op de vragen is het van belang te duiden wat de status is van de laagvlieg oefeningen. Het laagvlieg gebied, waar in het krantenartikel naar wordt verwezen, maakt onderdeel uit van een onderzoek dat Defensie uitvoert in het kader van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Dit programma geeft invulling aan de ruimte vraag voor Defensie in Nederland, variërend van kazernes tot oefenterreinen. Op nationaal niveau wordt eerst een beleidsvisie opgesteld. Deze visie wordt voorbereid met een plan-milieueffectrapportage (plan-mer). In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat welke activiteiten van Defensie (reikwijdte) worden onderzocht en hoe dat onderzoek plaatsvindt (detailniveau). Eén van de activiteiten die in de plan-mer worden onderzocht is het uitbreiden van de huidige laagvlieg gebieden voor helikopters. De Lopikerwaard is één van de zoekgebieden die worden onderzocht. Het staat daarom nog niet vast of de Lopikerwaard wordt aangewezen als gebied voor laagvlieg oefeningen.

Vraag 1

Ziet GS dat hier potentieel een botsing plaats kan vinden van nationale belangen (vlieg oefeningen) en provinciale belangen (weidevogels, energie-opwek)?

Antwoord

Het ontbreekt nog aan voldoende informatie om met zekerheid te stellen dat er sprake is van een botsing tussen belangen. Dat dit potentieel het geval kan zijn wordt ook door ons gezien. We hebben hier ook aandacht voor gevraagd bij Defensie (zie vraag 5). Overigens liggen de meest kansrijke gebieden voor windturbines in de Lopikerwaard buiten de weidevogel kern gebieden.

Vraag 2

Hoe waardeert GS de situatie voor weidevogels in de Lopikerwaard indien er zowel windmolens geplaatst worden als laagvlieg oefeningen gaan plaatsvinden?

Antwoord

In de Lopikerwaard hebben wij weidevogelkerngebieden aangewezen waar ingezet wordt op agrarisch weidevogelbeheer. Via artikel 6.7 uit de Omgevingsverordening is de kwaliteit van het weidevogelkerngebied beschermd tegen de invloed van ruimtelijke ontwikkelingen (als windturbines) door de voorwaarde dat de kwaliteit van het leefgebied van de weidevogels aantoonbaar per saldo minimaal wordt behouden. Laagvlieg oefeningen kunnen broedende weidevogels verstoren, maar, zoals onder vraag 1 al aangegeven, ontbreekt het nog aan voldoende informatie om al te spreken over een botsing tussen belangen.

Vraag 3

Kan er geoefend worden met laag vliegen door Defensie als er windmolens zouden komen in dat gebied?

Antwoord

Dit is een vraag waarop in de plan-mer voor het NPRD antwoord moet worden geven.

De provincie heeft op 6 februari jl. een zienswijze ingediend op de NRD¹. Een afschrift van deze zienswijze is middels een Statenbrief aan u gestuurd. In onze zienswijze hebben wij geuit dat wij behoefte hebben aan concrete informatie over de ruimtelijke belemmeringen die een laagvlieggebied met zich meebrengt, waaronder voor windturbines. Daarbij hebben we ook gewezen op de plan-mer die de provincie heeft uitgevoerd naar kansrijke locaties voor windturbines. Ook is het belang benoemd van natuurgebieden die op provinciaal niveau zijn beschermd, waaronder weidevogelkerngebieden.

Vraag 4

Heeft Defensie over dit voornemen contact gezocht met de provincie Utrecht?

Antwoord

Op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau heeft Defensie contact gezocht met de provincie over dit voornemen. Tijdens een werkbezoek voor Staten- en raadsleden aan de defensie terreinen tussen Amersfoort en Zeist op 2 maart jl. heeft Defensie ook een toelichting gegeven over het NPRD. Daarnaast is de NRD uiteraard openbaar gemaakt.

Vraag 5

Heeft de provincie Utrecht contact gehad/gezocht over dit onderwerp? Zo ja, welk standpunt heeft de provincie Utrecht in dit contact bekend gemaakt?

Antwoord

Zie vraag 3 en 4, er is op diverse manieren en niveaus contact geweest. De provincie heeft een zienswijze ingediend op de NRD. De kernboodschap van deze zienswijze is dat er rekening gehouden moet worden met specifieke provinciale belangen en dat er behoefte is aan meer informatie om de gevolgen te kunnen inschatten. Daarbij is expliciet gewezen op provinciaal beschermde gebieden zoals weidevogelkerngebieden en stiltegebieden en de provinciale locaties die kansrijk zijn voor windturbines.

Vraag 6

Heeft GS namens de provincie Utrecht ook bezwaar gemaakt bij Defensie tegen genoemde voorgenomen vlieg oefeningen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Zie vraag 5.

Vraag 7

Tot wanneer is/was bezwaar tegen dit voorgenomen besluit mogelijk?

¹ <https://stateninformatie.provincie-utrecht.nl/documenten/1-Zienswijze-Notitie-Reikwijdte-en-Detailniveau-Nationaal-Programma-Ruimte-voor-Defensie.pdf>

Antwoord

Er is nog geen besluit genomen. Eerst zal in een nationale visie een beslissing over de nut en noodzaak van het laagvlieggebied worden genomen. Vervolgens zal het Rijk dit verwerken in planologische kaders waar provincie en gemeenten aan zijn gehouden (zoals het Besluit Kwaliteit Leefomgeving). Er is in juridische betekenis geen bezwaar mogelijk tegen deze beslissingen.

Voorafgaand aan de Nationale Beleidsvisie zijn er twee formele inspraakmomenten: bij de terinzagelegging van de NRD en bij de terinzagelegging van het ontwerp van de Nationale Beleidsvisie. Van de eerste mogelijkheid heeft de provincie dus al gebruik gemaakt. Indien daar aanleiding toe is zal de provincie de provinciale belangen inbrengen in een reactie op de terinzagelegging van het ontwerp van de Nationale Beleidsvisie (eind 2024).

De meeste recente planning gaat uit van de volgende stappen:

- eind mei 2024: vaststelling Nota van Antwoord door het kabinet
- juni 2024: gebiedsbijeenkomsten door heel Nederland
- na het zomerreces 2024: bepalen voorlopige voorkeurslocaties door het kabinet
- najaar 2024: bestuurlijk overleg met de medeoverheden
- eind 2024/begin 2025: vastleggen finale voorkeurslocaties en, als onderdeel van het ontwerp van de Nationale Beleidsvisie, terinzagelegging
- Begin 2025: vaststelling Nationale Beleidsvisie door het kabinet

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen